

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ
ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ**

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА
У ВИСОКОСМИСЛОВОМУ ПОЛІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ»**

**31 БЕРЕЗНЯ 2021 Р.
РІВНЕ**

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань. 2020. 272 с.

6. Сойчук Р. Л. Виховання національного самоствердження в учнівській молоді : монографія. Рівне : О. Зень, 2016. 416 с.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Сорочинська Тетяна Адамівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри філософії,
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне

Сучасний світ переживає докорінну зміну підходів до освіти та соціокультурної політики загалом, що зумовлено переорієнтацією суспільства на розвиток людини, її особистісних та культурних якостей. Аналіз світових тенденцій у сфері освіти засвідчує зростання вимог до педагогічного професіоналізму й індивідуальних характеристик учителя. Педагогічні працівники мають стати основними провідниками, реалізаторами пропонованих ідей, впроваджувачами якісно нової національної системи освіти.

Разом із реформою освіти змінюються філософія учителя і вимоги до нього. Адже сучасний рівень усвідомлення школи та учня постійно потребує нових підходів до розуміння суті професійної індивідуальності вчителя, психолого-педагогічних умов її становлення. Кожен педагог має усвідомлювати свою особистісну і професійну сутність, місце і призначення у навчальному закладі, що розвивається, готовність до безперервного професійного самовдосконалення. Він повинен осмислювати зміст і значення моральних вимог суспільства, самостійно оцінювати власні вчинки і дії вихованців, розуміти, що таке обов'язок, відповідальність, совість, гідність, мати тверді переконання щодо самооцінки і самовиховання. Отож ключовими орієнтирами сучасної освіти є: зміна ментальності суспільства та системи цінностей, а також пробудження і вивільнення самостійності, проактивності та духовності в людині.

Головною метою сучасних реформ є перетворення української освіти на інноваційне середовище, в якому учні й студенти набувають ключових компетентностей, необхідних кожній людині для успішної життєдіяльності. Так, перед освітою сьогодні постає необхідність зміни ролі педагога в навчальному процесі, що зумовлено втратою ним домінуючої інформативної функції й посилення ролі співпраці й організації індивідуально векторизованої освіти. Сучасний педагог має включати в себе не тільки професіоналізм, загальну культуру, а й планетарне мислення, культурний плюралізм.

Особливої актуальності нині набуває питання мобільності,

конкурентоспроможності та рівня кваліфікації педагогічних працівників. Тому, заклади освіти мають готувати відповідальних громадян, активних і підприємливих, а зміст професійної підготовки вчителя постійно потрібно оновлювати з урахуванням потреб ринку праці.

Андрущенко зазначає, що педагогічні університети повинні забезпечити такі інновації, які сприятимуть підготовці «нового вчителя». Вони мають концентруватися саме на предметній підготовці фахівця. Інша група інновацій визначається завданням наблизеної підготовки вчителя до реального життя. Третьою складовою оновлення педагогічного процесу повинні стати інновації в особистість майбутнього педагога. Отже, основним завданням освітніх реформ є орієнтація на підготовку професійних фахівців у сфері освіти, а її основою – науковий цикл і практика (Андрущенко, 2016).

Розширення автономії вищих навчальних закладів сьогодні зумовило виникнення нових можливостей для запровадження інноваційних підходів до підготовки фахівців з вищою освітою і, водночас, появу складнощів початкового періоду імплементації нового законодавства з вищої освіти. З огляду на це, актуалізується потреба в осмисленні й узагальненні набутого практичного досвіду з підготовки фахівців у галузі освіти з урахуванням сучасних викликів, проблем і продуктивного досвіду (Бобрицька В., 2017). Узагальнення вітчизняного досвіду підготовки педагогічних кадрів виявляє актуальність подальшої науково-організаційної роботи з підготовки фахівців, які будуть здатні досліджувати й аналізувати освітню політику, підходи до забезпечення якісної освіти, особливості організації управлінської системи освіти в українській державі.

Викладене дає підстави для висновків, що пріоритетним завданням педагогічної освіти в Україні визначено: підвищення якості професійної підготовки вчителя, тобто формування конкурентоспроможного фахівця, котрий здатен змінювати на краще суспільне життя і себе, аналізувати й оцінювати наслідки цих змін, доводити цінність власних думок та інновацій іншим людям. І саме формування нової освітньої парадигми підготовки педагогічних кадрів в Україні спрямоване на вирішення цих проблем.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко В. П. *Нову школу збудує новий вчитель*. Освіта. 2016. 9–16 листопада, № 47 (5741). С. 2–3.
2. Бобрицька В. І. *Сучасні освітні реформи: виклики та перспективи*. Матер. Міжнародн. наук.-практ конф. «Проблеми фахової підготовки вчителя початкової школи в контексті становлення нової української школи», 2 грудня 2016 року, НПУ імені М. П. Драгоманова, м. Київ. К.: НПУ імені Драгоманова, 2017. С. 21–25.
3. Бобрицька В. І. *Професійна підготовка магістрів у галузі освіти в Україні: сучасні виклики, проблеми, знахідки*. Вісник Національного авіаційного університету: Серія: Педагогіка, Психологія. №10. 2017. URL: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/12457>